

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-97/18-T

Název	Základní škola a mateřská škola Ostrava-Výškovice, Šeříková 33, příspěvková organizace
Sídlo	Šeříková 682, 700 30 Ostrava-Výškovice
E-mail	skola@zs-serikova.cz
IČ	70631786
Identifikátor	600145115
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Bakončík
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, městský obvod Ostrava-Jih
Místo inspekční činnosti	Šeříková 682/33, 700 30 Ostrava-Výškovice Předškolní 642/1, 700 30 Ostrava-Výškovice
Termín inspekční činnosti	22. 1. 2018 – 25. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Výškovice, Šeříková 33, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školních jídelen. Celá organizace vykazuje prvky komunitní školy a je otevřená zákonným zástupcům dětí a žáků. Je fakultní školou Ostravské univerzity a dlouhodobě patří ke školám, kde lze plnit individuální (domácí) vzdělávání. Jako partnerská organizace se škola zapojila do projektů realizovaných Ostravskou univerzitou a Magistrátem města Ostravy. Charakteristickým rysem školy je vysoká míra zapojení žáků do projektů organizovaných školou v rámci vzdělávacího procesu.

K termínu inspekční činnosti základní školu navštívilo v 18 třídách 396 žáků, z toho bylo 22 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 2 cizinci. V mateřské škole bylo v 6 třídách 127 dětí, z toho 10 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve speciální (logopedické) třídě. Ve školní družině bylo zapsáno v 5 odděleních 143 žáků. Stravování dětí a žáků je zajišťováno ve dvou školních jídelnách.

Veškeré aktivity škola prezentuje na přehledných webových stránkách zs-serikova.cz a www.ms-predskolni.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školní vzdělávací programy základní školy, mateřské školy a školní družiny jsou naplňovány se zřetelem k záměru všestranného rozvoje osobnosti žáků a dětí. Prioritou školy je funkční poskytování předškolního a základního vzdělání s důrazem na harmonický rozvoj osobnosti dítěte a žáka. Všechny dokumenty, včetně výroční zprávy, podávají reálné informace o činnosti školy a podporují funkční organizování vzdělávacího procesu. Disponibilní hodiny v základní škole byly efektivně využity k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Škola průběžně vytváří pro všechny žáky rovné podmínky pro vzdělávání. Ředitel při řízení školy vychází z koncepce rozvoje školy a analýzy skutečného stavu vzdělávacího procesu. Důraz klade na účelnou komunikaci s učiteli, vychovatelkami školní družiny, asistentkami pedagoga a žáky, na systematické zlepšování kvality výuky, materiálních podmínek, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a systematické působení školy v oblasti spolupráce se zákonnými zástupci žáků a veřejností. Činnost školy ředitel průběžně monitoruje, veškeré její aktivity a případné problémy, vyplývající z její činnosti, projednává na pedagogických radách. Postupně dochází k modernizaci učebních pomůcek a vybavení školy. Ve škole pracuje 42 pedagogických pracovníků, z toho 25 učitelů základní školy, 10 učitelek mateřské školy, 2 asistentky pedagoga a 5 vychovatelek školní družiny. Všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. Složení pedagogického sboru umožňuje efektivně plnit cíle školních vzdělávacích programů. Vedení školy se dlouhodobě nedaří stabilizovat a probouzaného učitele anglického jazyka. Většina pedagogů pracuje na svém profesním rozvoji a využívá kurzy a semináře k rozšíření či prohloubení svého vzdělání a odborných dovedností. V základní škole pracuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které poskytuje poradenské a konzultační služby žákům a jejich zákonným zástupcům. Garantuje systematickou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při vytváření individuálních vzdělávacích plánů, v tomto školním roce pro 10 žáků, probíhají konzultace s příslušným poradenským zařízením. Pro potřebné žáky škola průběžně zpracovává plány podpůrných opatření. Snaží se minimalizovat počet negativních jevů, účinně tomu napomáhá i funkční systém prevence, realizované přednášky pro žáky, jejich zapojení do preventivních akcí, včetně

systematického používání sebepoznávacích technik ve výchově k občanství a výchově ke zdraví. Závažnější negativní jevy jsou řešeny společně s vedením školy a v součinnosti se zákonnými zástupci. V rámci primární prevence škola zajišťuje pestrou nabídku zájmových kroužků. Podporu důležitou pro optimální výběr navazujícího vzdělávání zajišťuje žákům výchovná poradkyně. Předává jim potřebné informace k volbě povolání, organizuje návštěvy úřadu práce a prezentačních akcí dostupných středních škol.

Ředitel školy účelně přenesl část rozhodovacích pravomocí na vedoucí učitelku mateřské školy s vymezenými kompetencemi, které optimálně využívá při organizačním zajištění provozu školy. Pro školní rok 2017/2018 byl uplatněn požadavek na přijetí čtyř dětí do povinného předškolního vzdělávání. Žádný zákonný zástupce nepožádal o individuální vzdělávání dítěte. Pro děti mladší tří let jsou zajištěny optimální podmínky vhodným materiálním vybavením. Ve školním vzdělávacím programu mateřské školy je zpracován systém vzdělávání dětí ve speciální třídě. V této třídě se maximálně přihlíží k charakteru a stupni poskytovaného podpůrného opatření. Základem práce je vzdělávání dětí ve všech oblastech jejich rozvoje, ale i každodenní individuální a skupinová logopedická péče. Hlavní zásadou je respektování osobních možností každého dítěte.

K všestrannému rozvoji osobnosti dětí a žáků přispívají pravidelné aktivity zařazované nad rámec pravidelné výuky. Tvořivost a sebeprezentaci žáků podporují pravidelně zařazované školní akce, projektové dny a soutěže. Žáci mohou rozvíjet své kompetence v kroužcích organizovaných školou. Studenti Pedagogické fakulty Ostravské univerzity vedou různě zaměřené zájmové kroužky (např. výtvarný, sportovní, počítačový, anglického jazyka, hra na flétnu) zejména pro žáky prvního stupně základní školy.

Škola svými aktivitami vede děti a žáky ke zdravému životnímu stylu. Zaměřuje se na předcházení a eliminaci možných rizik. Děti i žáci jsou průběžně informováni o možném ohrožení zdraví, jsou seznamováni s pravidly bezpečnosti, požární prevence a s riziky při činnostech ve škole i mimo ni. Školní jídelna při základní škole zabezpečuje v rámci školního stravování pro zájemce i dietní stravování. Ke zlepšení stravovacích návyků žáků se škola zapojila do projektů „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“. Pitný režim dětí a žáků je zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve škole. Škola získala z rozpočtu statutárního města Ostrava finanční prostředky na realizaci projektů „Děti čtou dětem“, „Dopravní školička“ a na „Mistrovství žáků v házení papírových vlaštovek – 9. ročník“. Mimo příspěvku na provoz zřizovatel každoročně škole poskytuje účelové finanční prostředky na úhradu nákladů za plavecký výcvik žáků a na realizaci projektu „Otevřená hřiště“. Významným zdrojem příjmů, které škola využívá ke zlepšení své činnosti, je provozování doplňkové činnosti (zejména pronájem nebytových prostor).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi na prvním stupni základní školy - výuka anglického a českého jazyka, matematiky, vlastivědy, přírodovědy a na druhém stupni anglického a českého jazyka, přírodovědných předmětů, dějepisu, informačních a komunikačních technologií a výchovy k občanství.

Kvalita výuky v hospitovaných hodinách na prvním stupni byla vyrovnaná, většina vyučujících byla pečlivě připravena. Volbu výukových cílů, prostředků a metod učitelé přizpůsobili individuálním schopnostem žáků. Využívali především frontální výuku, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků a činnostmi v malých skupinách a občas ve dvojicích, které vedly žáky k týmové a vzájemné spolupráci, toleranci a rozvoji sociální gramotnosti. Střídání vhodných činností, zařazování relaxačních a motivačních prvků

udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků. Žáci běžně pracovali s názornými pomůckami i výukovými programy prostřednictvím interaktivních tabulí. Výuka byla promyšlená, vycházela z dosavadních znalostí a zkušeností žáků, s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám. Vyučující práci žáků hodnotili průběžně slovně a někdy známkou, jen v některých hodinách je účelně zapojovali do sebehodnocení a závěrečného zhodnocení výuky. Běžnou součástí výuky byla dopomoc učitele žákovi nebo zvýšený dohled při samostatné práci. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla v průběhu hospitovaných hodin výrazná. V době inspekční činnosti byly obě dvě asistentky pedagoga nepřítomné z důvodu nemoci. Všichni žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností.

V hospitovaných hodinách na druhém stupni učitelé výuku směřovali ke konkrétním znalostem. Při vzdělávání žáků převažovala frontální výuka s vhodným zařazením samostatné práce. Zvolené metody byly většinou efektivní vzhledem ke stanovenému cíli, v některých vyučovacích hodinách chyběly častější změny aktivit k udržení pozornosti žáků. Během práce učitelé vedli žáky k samostatnosti při vypracovávání úkolů, žáci o jejich splnění projevovali zájem. Vybrané metody a formy vzdělávání odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva. Nezbytnou součástí vzdělávání byl aktivní dialog se žáky. Účinnost výuky zvyšovalo využívání didaktické techniky, mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků z běžného života. Slovní výklad nového učiva vyučujícími byl někdy doplněn zápisem učiva do sešitu žáky. V některých vyučovacích hodinách se objevila práce s chybou. Výklad učiva byl veden jasně a srozumitelně, nové pojmy byly zařazovány do již známých souvislostí. Ve většině hospitovaných hodin bylo průběžně zjišťováno pochopení probíraného učiva žáky. Ve značné části sledované výuky byla funkčně poskytována zpětná vazba žákům, účelné bylo pouze v některých sledovaných hodinách motivační shrnutí učiva v jejich závěru. Učitelé během vzdělávání žáky průběžně slovně hodnotili, méně prostoru jim nechávali pro jejich sebehodnocení, ke vzájemnému hodnocení je nevedli. Zvolený výukový cíl vždy dodrželi a k jeho naplnění volili především tradiční metody výuky.

Vzdělávání dětí v mateřské škole probíhalo převážně frontálně, sporadicky bylo uplatňováno situační a prožitkové učení, které podporuje jejich zvědavost a zájem o získávání nových informací. Spontánní a řízené činnosti byly vzájemně provázané, děti měly možnost si zvolit náplň spontánních činností. V řízených činnostech bylo z organizačních forem zaznamenáno výrazné frontální vzdělávání, samostatná práce dětí a práce v menších skupinách, ve kterých však děti pracovaly samostatně bez využití kooperativních činností. Ve vzdělávání dětí scházelo zařazování pokusů a objevů, prvků polytechnické výchovy i rozvoj kritického myšlení. Do pohybových aktivit se děti zapojovaly se zájmem, snažily se o dodržování dohodnutých pravidel při pohybových hrách a správné provádění cviků. Schopnosti sebeobsluhy mají děti osvojeny přiměřeně věku, učitelkami jsou vedeny k jejich zdokonalování a v případě potřeby jsou mladším dětem nápomocné. Orientační poznámky o rozvoji a učení dítěte byly vedeny průběžně, jsou dále využívány pro stanovování cílů ve vzdělávání dětí a k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji. V denních činnostech jsou respektovány individuální potřeby dětí. V průběhu vzdělávacích činností byly děti vedeny k provádění sebehodnocení a vzájemného hodnocení v souladu se svými schopnostmi.

Speciální třída poskytuje vzdělávání pro děti s vadami řeči. Program této třídy byl přizpůsoben realizaci doporučených postupů klinického logopeda pro práci s dětmi s narušenou komunikační schopností. Aktivitami celého dne nenásilně prolínala postupná realizace potřebných podpůrných opatření, která respektují individuální vzdělávací potřeby každého dítěte. Realizovala se jak skupinová, tak i individuální logopedická cvičení. Učitelka dětem poskytovala pozitivní zpětnou vazbu a volila účinné postupy, které byly

součástí cílené reedukace i společných aktivit dětí. Důraz byl kladen na rozvoj smyslového vnímání, podporu správného dýchání, na motorickou obratnost mluvidel a koordinaci okouka.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře, vychovatelky žáky k aktivitám průběžně motivovaly. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro spontánní hru s možností volby řízených činností.

Společným rysem sledovaného průběhu vzdělávání ve škole byla klidná pracovní atmosféra. Bylo patrné, že děti a žáci mají zažitá pravidla způsobu práce a komunikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Jedná se hlavně o ústní zkoušení, písemné práce a testy vytvořené školou, krátkodobé a dlouhodobé projekty, pozorování, aktivitu žáků ve výuce a rozhovory. Výsledky žáků vyučující prezentují v rámci jednání pedagogické rady a stanovují další postup omezující neúspěšnost žáků. O výsledcích vzdělávání a další činnosti škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, elektronického systému Škola online, pravidelných třídních schůzek a při osobních setkáních ve škole. Učitelé motivují žáky k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností. V rámci prevence neúspěšnosti organizují učitelé potřebné doučování, konzultace a v případě potřeby i zpracování individuálního vzdělávacího plánu či plánu podpurných opatření.

V loňském školním roce z celkového počtu 404 žáků prospělo s vyznamenáním 276 žáků, 120 žáků prospělo a 8 žáků nebylo hodnoceno. Všichni žáci pokračují ve studiu na středních školách dle svého zájmu. Na víceletá gymnázia je každoročně přijato kolem 20 % žáků pátého ročníku základní školy. Značný odchod žáků na víceletá gymnázia má negativní důsledky pro následující vzdělávání na druhém stupni základní školy, včetně spojování třídních kolektivů.

Děti a žáci se úspěšně zúčastňují celé řady soutěží a projektů, které rozvíjejí jejich schopnost kreativity, samostatnosti, komunikačních a sociálních dovedností. Škola pravidelně funkčně doplňuje výuku účastí žáků v krátkodobých i dlouhodobých projektech ročníkových, mezipředmětových i v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Zapojuje se rovněž do projektů organizovaných jinými institucemi. Pro žáky, rodiče a veřejnost uskutečňuje divadelní představení žáků školy, tvůrčí dílny s jarmarkem, besídky, školní akademie, kulturní vystoupení pro seniory a ukázkové hodiny. Škola organizuje školní kola soutěží a olympiád různého zaměření včetně sportovních, žáci se úspěšně zapojují také do okresních, regionálních a krajských kol.

Do výsledků vzdělávání se promítá i funkční poradenský systém propojený s prevencí sociálně patologických jevů. Výchovná poradkyně ve spolupráci se všemi pedagogy identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání.

Dosahované výsledky ve vzdělávání dětí v mateřské škole odpovídaly cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Děti jednaly přirozeně a dodržovaly nepsaná pravidla, nedocházelo mezi nimi ke konfliktním situacím. K učitelkám se obracely s důvěrou a mezi sebou komunikovaly bez zábran. Výsledky pracovních a výtvarných činností byly využity k výzdobě všech prostor mateřské školy a prezentaci dětí, jsou i součástí jejich portfolií. Přístup učitelek byl přirozený a empatický s respektováním individuálních a věkových

zvláštností dětí, což zajišťovalo jejich spokojený pobyt v mateřské škole. Atmosféra ve třídách byla pozitivní, učitelé dbali na optimální naplňování potřeb dětí.

Školní družina se svou činností úzce podílí na životě školy, připravuje kulturní vystoupení, účastní se sportovních turnajů a soutěží. Žáci jsou účelně vedeni k výtvarným dovednostem, vyrábějí dárky pro školní akce.

Škola úspěšně spolupracuje se širokým okruhem vnějších partnerů včetně zřizovatele a sdružení rodičů. Spolupráce s rodičovskou je prohlubována především na akcích pořádaných školou s využitím motivačních prvků oslav, tradic a zvyků. Tato spolupráce umožňuje zapojit děti a žáky do rozmanitých aktivit a podporovat rozvoj jejich znalostí, sociálních kompetencí i praktických dovedností.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Vedení školy klade systematický důraz na zapojení všech žáků a dětí do školních projektů, akcí a soutěží. Postupně dochází k modernizaci vnitřního vybavení školy.

Silné stránky

- Funkční vzdělávací práce učitelky ve speciální třídě mateřské školy propojená s logopedickou péčí o děti v průběhu celého dne.
- Zapojení většiny žáků základní školy do školních aktivit a projektů, které rozvíjejí jednotlivé klíčové kompetence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při plánování vzdělávací nabídky v mateřské škole je v omezené míře využíváno prožitkového učení a řešení problémů, čímž není podporován tvůrčí a objevný potenciál dětí.
- Sporadické využívání pestrých forem a metod vzdělávání, které by podporovaly týmovou spolupráci dětí.
- Ve výuce na druhém stupni základní školy je využíváno malé množství inovativních forem a metod, žáci jsou méně zapojováni do výuky vlastní činností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při plánování vzdělávacích činností cíleně promýšlet metody a formy vzdělávání dětí. Aktivně zařazovat situační, prožitkové učení včetně experimentů a objevů.
- Ve vzdělávacím procesu více využívat strategii zaměřenou na činnostní učení a kritické myšlení žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život, život do školy“ s účinností od 1. 9. 2017
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s účinností od 1. 9. 2016
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Krok za krokem celým rokem“ ze dne 25. 8. 2017
4. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2016
5. Školní řád mateřské školy vydaný dne 31. 8. 2017
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 23. 8. 2016
7. Vnitřní řád školní jídelny účinný od 1. 3. 2017
8. Školní matrika
9. Třídní knihy všech tříd základní školy vedené ve školním roce 2017/2018 v elektronické podobě
10. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2017 – 2018
11. Potvrzení jmenování do funkce ředitele školy ze dne 29. 3. 2012
12. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2016/2017
13. Rozvrh vyučovacích hodin základní školy vedený ve školním roce 2017/2018
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2017/2018
15. Dokumentace výchovné poradkyně ve školním roce 2017/2018
16. Dokumentace metodičky primární prevence ve školním roce 2017/2018
17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
18. Plán dalšího vzdělávání zaměstnanců do roku 2017 ze dne 24. 11. 2016
19. Třídní vzdělávací programy tříd mateřské školy školní rok 2017/2018
20. Třídní knihy mateřské školy vedené ve školním roce 2017/2018
21. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2017/2018
22. Záznamy o dětech (diagnostiky), Přehled dosažených konkretizovaných výstupů dítěte ukončujícího předškolní vzdělávání
23. Přehled osobních charakteristik dítěte, Orientační poznámky o rozvoji a učení dítěte
24. Osobní plán dalšího vzdělávání – učitelky mateřské školy
25. Plány pedagogické podpory (mateřská škola)
26. Účetní závěrka příspěvkové organizace období 12/2016 ze dne 6. 2. 2017
27. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 10. 1. 2018
28. Dokumentace a doklady školních jídelen za rok 2017
29. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
30. Webové stránky školy www.zs-serikova.cz a www.ms-predskolni.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter, v. r.

Bc. Lenka Anežková, odborník na předškolní pedagogiku

Bc. Lenka Anežková, v. r.

Ing. Milena Bilíková, školní inspektorka

Ing. Milena Bilíková, v. r.

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek, v. r.

Bc. Oldřiška Křenková, kontrolní pracovnice

Bc. Oldřiška Křenková, v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová, v. r.

V Novém Jičíně 7. 2. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Bakončík, ředitel školy

Mgr. Jiří Bakončík, v. r.

V Ostravě 14. 2. 2018